

Câu 1 (4 điểm)

Trang Nguyễn (sinh năm 1990) là người sáng lập và điều hành tổ chức WildAct tại Việt Nam. Cô đã tham gia các hoạt động bảo tồn động vật hoang dã từ năm 16 tuổi và đang tiếp tục thực hiện các dự án vì động vật ở Việt Nam, Campuchia và Nam Phi. Năm 2018, cô được đề cử vào danh sách 30 người dưới 30 tuổi có sức ảnh hưởng đến cộng đồng của tạp chí Forbes tại Việt Nam.

Trong sách *Trở về nơi hoang dã*, cô đã kể câu chuyện về cuộc sống của loài voi như sau:

“Một đàn voi cũng chính là một gia đình, không chỉ có quan hệ máu mủ, chúng còn thực sự yêu thương và quan tâm đến nhau cũng như gia đình của con người chúng ta vậy. Một thành viên bị ốm, một thành viên đã già và chậm chạp, hay một đứa trẻ ham chơi, tất cả đều nhận được sự giúp đỡ từ những thành viên khác trong đàn. Đã từ lâu, các nhà khoa học ghi nhận rằng những chú voi luôn tỏ ra tiếc thương trước cái chết của đồng loại, hay thậm chí của cả loài động vật khác nữa. Nếu là xác voi chưa phân hủy, chúng thường nhẹ nhàng dùng vòi của mình chạm vào vòi và đầu của xác chết, đứng im lặng trong vài phút như đang phân ưu. Nếu là xác voi đã phân hủy, chúng sẽ từ tốn chạm vào những mảnh xương còn sót lại. Dù là xương của cá thể đã chết từ rất lâu, những chú voi còn sống luôn dừng lại, chạm vào đó, như thể đang luyện tiếc cho cuộc sống của đồng loại mình. Thế rồi, cũng như con người, khi cái chết đến thật đau xót, chúng cũng không muốn rời xa người thân của mình. Có những chú voi trẻ đã đứng canh cái xác của voi già đang thối rữa dần trong cái nóng của châu Phi, để sự tử, linh cầu hay kèn kèn không thể động đến được.

Nhưng cũng chính vì tình cảm sâu đậm này mà những kẻ đi săn có thể dễ dàng lợi dụng những chú voi. Chỉ cần một thành viên trong đàn bị hại, cả đàn voi sẽ chạy lại để đuổi đánh kẻ thù và bảo vệ người thân của chúng. Những cá thể voi trưởng thành sẽ bảo vệ voi non, và voi đầu đàn sẽ không bao giờ bỏ lại thành viên khác trong đàn để thoát thân. Vì thế

mà những vụ săn trộm voi thường kết thúc bằng những cuộc thảm sát, đôi khi cả đàn đều bị giết hại, ngay cả những chú voi con còn chưa nhú ngà”.

(Theo Trang Nguyễn, *Trở về nơi hoang dã*,
NXB Hội Nhà văn, Hà Nội, 2018, tr.327-328)

Câu chuyện trên chắc hẳn đã khiến cho bạn suy ngẫm về nhiều điều không chỉ liên quan đến cách sống của loài voi mà còn có thể cả cách sống của loài người. Hãy viết bài văn nghị luận xã hội về **01 (một)** trong những suy ngẫm đó của bạn.

Câu 2 (6 điểm)

Nguyễn Duy Cần, biệt hiệu Thu Giang, là một học giả nổi tiếng ở Việt Nam từ thập niên 1950. Trong sách *Để thành nhà văn*, ông viết:

“Phải biết nhìn kỹ tất cả những gì mình muốn viết ra, phải biết nhìn cho lâu và hết sức chăm chú để tìm thấy một khía cạnh đặc biệt mà trước giờ chưa ai nhìn thấy và viết ra. Trong tất cả mọi sự vật đều luôn có một vài chỗ chưa có ai khám phá, là vì chúng ta thường hay có thói quen nhìn theo quan điểm của những người đã thấy trước ta và nói lại cho ta nghe. Nghĩa là ta thường nhìn thấy sự vật đó với cặp mắt thành kiến. Vì vậy, bất cứ một sự vật nhỏ nào cũng còn một vài chỗ chưa ai để ý. Vậy, ta hãy tìm cho ra những khía cạnh đặc biệt ấy. Muốn tả một ngọn lửa cháy hay một cội cây giữa đồng, hãy nhìn nó đến khi nào nhận thấy nó không còn giống với một ngọn lửa hay một cội cây nào khác nữa”.

(Theo Nguyễn Duy Cần, *Để thành nhà văn*,
NXB Trẻ, TP. HCM, 2021, trang 19)

Bạn nghĩ như thế nào về nhận định của Nguyễn Duy Cần về “nhìn kỹ”, “nhìn cho lâu và hết sức chăm chú” và “nhìn thấy sự vật với cặp mắt thành kiến” trong sáng tác văn học? Hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của bạn và dẫn chứng bằng các tác phẩm văn học Việt Nam, văn học nước ngoài mà bạn đã học, đọc thêm.

HẾT

Đề thi gồm 02 trang